

**СИЛАБУС**

навчальної дисципліни

Друга іноземна мова (німецька)

Deutsch als zweite Fremdsprache

вибіркова

**Освітньо-професійна програма** Початкова освіта  
**Спеціальність** 013 Початкова освіта  
**Галузь знань** 01 Педагогіка/Освіта  
**Рівень вищої освіти** перший (бакалаврський)  
**Факультет** педагогіки, психології та соціальної роботи  
**Мова навчання** німецька

**Розробник:** Черська Жанна Борисівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів

**Профайл викладача** [http://www.liberal1.chnu.edu.ua/?page\\_id=6](http://www.liberal1.chnu.edu.ua/?page_id=6)

**Контактний тел.** (+380372) 584886

**E-mail:** j.cherska@chnu.edu.ua

**Сторінка курсу в Moodle** <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=282>

**Консультації** Очні консультації: понеділок 11.30 до 12.30  
Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю

**1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).** Друга іноземна мова (німецька) – навчальна дисципліна, що розвиває та вдосконалює навички та вміння, які забезпечують кваліфіковану професійну діяльність у приватній, суспільній, професійній та освітній сферах спілкування в багатонаціональному суспільстві іноземною мовою, а також невербальними (формули, графіки, діаграми, жести, міміка) засобами спілкування у контексті цільової культури. Дисципліна викладається з урахуванням міжнародних рекомендацій до знання мови, водночас із особливостями фаху й контекстного підходу до викладання німецької мови.

**2. Мета навчальної дисципліни:** Метою викладання навчальної дисципліни є вивчення мови на побутовому, культурологічному та професійному рівнях; практичне володіння іноземною мовою на автономному рівні, необхідному для ділового та професійного спілкування, реалізація на письмі комунікативних намірів, пов'язаних з виробничими умовами фаху; досягнення студентами рівня знань, відповідних до вимог дипломованого спеціаліста, який забезпечить можливість застосування іноземної мови у практичній діяльності, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок, що відповідають стандарту **A1**.

**3. Завдання:** Основними завданнями вивчення дисципліни є вироблення умінь орієнтуватися в потоці різноманітної інформації німецькою мовою; знаходити, сприймати аналізувати, оцінювати, застосовувати на практиці відомості, одержані в словесній чи іншій

формах; опанування фоновими знаннями мови; розвиток умінь вільно спілкуватися в різних ситуаціях; формулювати власну думку, висловлювати почуття щодо життєвих явищ, суспільних та інших проблем; розуміти інших людей, знаходити спільну мову з ними; реалізація комунікативних намірів на письмі (ділове листування, оформлення спеціалізованої документації, статті, реферати, тощо); робота з іншомовними джерелами загально-побутового та професійно-виробничого характеру за результатом скласти реферат або анотацію до прочитаного тексту зі спеціальності; участь в бесідах німецькою мовою в обсязі тематики, передбаченої програмою.

#### 4. Пререквізити. Дисципліна в ЗСО «Німецька мова».

##### 5.

5.1. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Індекс у матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК-1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК-5	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-8	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
СК-1	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації.

##### 5.2. Результати навчання

Індекс у матриці ОПП	Результати навчання
ПР-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПР-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

**знати:** фонетичний, лексичний та граматичний аспекти мовлення;

**вміти:** спілкуватися іноземною мовою (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації; орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності; спілкуватися засобами іноземної мови в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення; працювати в команді; виявляти, ставити та вирішувати проблеми; обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати усне спілкування в типових ситуаціях навчально-

трудової, побутової і культурної сфер спілкування; розуміти на слух основний зміст нескладних автентичних текстів; читати і розуміти тексти різних жанрів та видів з різним ступенем розуміння їхнього змісту; зафіксувати і передати письмово необхідну інформацію; використовувати технічні засоби навчання, брати участь в інтерактивному навчанні; здійснювати самоконтроль та розвиток власної іншомовної мовленнєвої компетенції.

## 6. Опис навчальної дисципліни

### 6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни Друга іноземна мова (німецька) / Deutsch als zweite Fremdsprache													
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю		
			Кредитів	Годин	змістових модулів	лекцій	практичних	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3	90	2		45				45		Залік
Заочна	4	8	3	90	2		10				80		Залік

### 6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	Л	п		лаб	інд	с.р.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13	
<b>8-й семестр</b>														
<b>Змістовий модуль 1</b>														
<b>Комунікативний аспект: Знайомство: представлення</b>														
<b>Професійно орієнтований аспект: Особистість вчителя</b>														
<b>Тема 1.</b> Знайомство. Представлення.	12		6				6	15		1				14
<b>Тема 2.</b> Родина. Родинні свята і традиції.	12		6				6	15		1				14
<b>Тема 3.</b> Особистість вчителя	16		8				8	14		2				12

Модульна контрольна робота	4		2			2						
Разом за модулем 1	44		22			22	44		4			40
<b>Змістовий модуль 2</b>												
Комуникативний аспект: <b>Помешкання, організація робочого та вільного часу</b>												
Професійно орієнтований аспект: <b>Життя безпритульних дітей</b>												
<b>Тема 4.</b> Помешкання. Види помешкань.	12		6			6	14		2			12
<b>Тема 5.</b> Організація робочого та вільного часу	16		8			8	14		2			12
<b>Тема 6.</b> Життя безпритульних дітей	16		8			8	18		2			16
Модульна контрольна робота	2		1			1						
Разом за ЗМ 2	46		23			23	46		6			40
<b>Усього годин за 8-й семестр</b>	<b>90</b>		<b>45</b>			<b>45</b>	<b>90</b>		<b>10</b>			<b>80</b>

### 6.2.1 Тематика практичних занять

№	Назва теми, кількість годин (денна/заочна форма)
<b>Змістовий модуль 1</b>	
<b>Комуникативний аспект: Знайомство: представлення</b>	
<b>Професійно орієнтований аспект: Особистість вчителя</b>	
1	
2	<b>Тема 1.</b> Знайомство. Представлення: активізація лексики, лексико-граматичні вправи, доповнення тексту, усна розповідь (6/1)
3	<b>Тема 2.</b> Родина. Родинні свята і традиції: аудіювання, лексико-граматичні вправи, діалогічне мовлення (6/1)
4	<b>Тема 3.</b> Особистість вчителя: усна розповідь, доповнення тексту - Lückentext, тестові завдання (8/1)
5	Модульна контрольна робота (2/-)
6	
<b>Змістовий модуль 2</b>	
<b>Комуникативний аспект:</b>	
<b>Помешкання, організація робочого та вільного часу</b>	
<b>Професійно орієнтований аспект: Життя безпритульних дітей</b>	
7	<b>Тема 4.</b> Помешкання. Види помешкань: лексико-граматичні вправи, аудіювання (6/2)
8	<b>Тема 5.</b> Організація робочого та вільного часу: усна розповідь, доповнення тексту-Lückentext (8/2)
9	<b>Тема 6.</b> Життя безпритульних дітей: лексико-граматичні вправи, тестові завдання (8/2)
10	Модульна контрольна робота (1/-)
	Всього (45/10)

### 6.2.2. Самостійна робота

№	Назва теми, кількість годин (денна/заочна форма)
1.	Особові займенники. Відмінювання дієслів зі змінною кореневою голосною. Виконання вправ. Презентація на тему “Змістовне проведення вільного часу” (6/14)
2.	Відмінювання іменників із означеним та неозначеним артиклями. Виконання вправ. Презентація на тему “Традиції моєї родини” (6/14)
3.	Присвійні займенники. Відмінювання і використання: вправи. Робочий день учителя

	(есе)	(8/12)
	Виконання тестових завдань	(2 /-)
4.	Дієслова з відокремлюваними префіксами. Виконання вправ. Моє омріяне помешкання (есе)	(6/12)
5.	Питальні та розповідні речення. Виконання вправ	(8/12)
6.	Модальні дієслова у простих реченнях: вправи. Проблеми безпритульних дітей (реферат)	(8/16)
	Виконання тестових завдань	(1/-)
7.	Всього	(45/80)

Самостійна робота пошукового характеру передбачає розв'язання проблемних завдань, аргументування та узагальнення; інтерактивні методи (опрацювання дискусійних питань), метод вправ, методи стимулювання та мотивації навчання (дискусії, обговорення, аналіз конкретних ситуацій).

#### ***Критерії оцінювання рефератів та доповідей***

Оцінювання реферату відбувається з урахуванням трьох параметрів: 1) обсяг; 2) якість написання; 3) якість виголошеної на його основі доповіді.

Оцінка „відмінно” ставиться за реферат, який має обсяг 10 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яку в ньому розглянуто, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії; виголошення доповіді відповідає всім правилам риторики.

Оцінка „добре” ставиться за реферат, який має обсяг до 8-10 сторінок; тема реферату викладена доволі повно, але є певні недоліки у логічному ланцюжку викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки; виголошення доповіді відповідає всім правилам риторики, але може мати поодинокі огріхи (неправильне наголошування, або темп мовлення, або часом невідповідне інтонування тощо).

Оцінка „задовільно” ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

#### ***Критерії оцінювання есе***

Мета написання есе полягає в перевірці успішності засвоєння здобувачами вищої освіти проблем та категоріального апарату ділового спілкування, уміння використовувати отримані теоретичні знання для критичного аналізу мовних явищ і процесів, що відбуваються в суспільстві.

В есе повинні бути висвітлені наступні питання: теоретичний зміст проблеми з точки зору різних підходів; соціальний зміст проблеми, що пояснює посилену увагу до неї в сучасному освітянському просторі, або, навпаки, відсутність такої уваги; перспективи вирішення проблеми.

Оцінка „відмінно” ставиться за есе, у якому проблему розглянуто різнобічно, послідовно, критично.

Оцінка „добре” ставиться за есе, у якому проблему розглянуто різнобічно, послідовно, критично, але допущено певні помилки або неточності під час критичного

аналізу.

Оцінка „задовільно” ставиться за есе, у якому проблема розглянута поверхово.

### **Критерії оцінювання презентацій**

Оцінювання презентації за наслідками її створення та представлення (виступу).

Оцінка „відмінно” ставиться за презентацію, яка відповідає змісту темі дослідження; хід дослідження представлений чітко, структуровано і логічно; тему розкрито повно й різнобічно; дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи й орфографічного стандарту; наявні електронний (на зовнішньому носіїві CD-RW або DVD-RW) та роздрукований кольоровий роздавальний матеріал презентації.

Оцінка „добре” виставляється за наявності незначних недоліків у виконанні презентації та її оформленні.

Оцінка „задовільно” виставляється за наявності суттєвих недоліків у виконанні презентації, окремих недоліків у її оформленні.

Оцінка „незадовільно” виставляється через повну невідповідність вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

## **7. Система контролю та оцінювання**

### **Види та форми контролю**

Формами поточного контролю є усна відповідь здобувачів вищої освіти, письмова робота (тестування, есе, анотація, твір, речення на переклад), виконання завдань в електронному курсі на платформі Moodle та ін. Формою підсумкового контролю є залік (8 семестр).

### **Поточний та підсумковий контроль.**

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірити рівень підготовленості здобувача вищої освіти, а також контролювати результати самостійної роботи здобувачів вищої освіти та рівень виконання індивідуальних завдань (написання та виголошення рефератів, підготовка презентацій). Передбачено такі форми і методи поточного контролю:

- опитування на практичних заняттях для перевірки результатів опрацювання лекційного матеріалу;
- перевірка самостійної роботи;
- проведення індивідуальних консультацій як для окремих здобувачів вищої освіти, так і груп здобувачів вищої освіти;

Оцінюючи знання здобувачів вищої освіти під час практичних занять, викладач послуговується такими критеріями:

- рівень розуміння, ступінь засвоєння теоретичних понять та фактичного матеріалу;
- обізнаність з основною та додатковою літературами до теми;
- уміння логічно, послідовно викладати матеріал;
- уміння узагальнювати інформацію під час виступів в аудиторії;
- загальна грамотність, логічність і чіткість відповіді.

### **Засоби оцінювання**

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні роботи; лексико-граматичні тести; проекти (індивідуальні та командні проекти); есе; презентації результатів виконаних завдань; тощо.

### **Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни**

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти **підсумкового оцінювання** є досягнення ним мінімального порогу рівня оцінки за кожним запланованим результатом навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової шкали.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
80-89	<b>B</b>	добре	
70-79	<b>C</b>		
60-69	<b>D</b>	задовільно	
50-59	<b>E</b>		
35-49	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачеві вищої освіти за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час заліку. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність здобувача вищої освіти на заняттях, активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Оцінку „**A**” (**зараховано**) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання, за повне (90-100 балів) володіння програмовим матеріалом курсу.

Оцінку „**B**” (**зараховано**) отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв навчально-програмовий матеріал у достатньому обсязі (80–89 балів), успішно виконав передбачені програмою завдання, засвідчив систематичний характер знань із дисципліни, але при конкретному аналізі допускає незначні неточності.

Оцінку „**C**” (**зараховано**) ставимо за порівняно повне і загалом правильне висвітлення здобувачем вищої освіти основних питань курсу (70–79 балів), знання та вміння викласти тему, однак у відповідях здобувачів вищої освіти допускає окремі похибки і неточності, які не впливають на загальну стрункість знань і свідчать про розуміння здобувачем вищої освіти матеріалу курсу.

Оцінки „**D**” (**зараховано**) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі (60-69 балів), необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, однак допускає у відповідях поодинокі грубі помилки.

Оцінку „**E**” (**зараховано**) ставиться за відповіді, які хоч і свідчать про деяке знання здобувачем вищої освіти програмового матеріалу (50-59 балів), однак це знання є неповним, поверховим, здобувач вищої освіти не зовсім точно трактує поняття і терміни, допускає неточності при викладі матеріалу; загалом здобувач вищої освіти володіє мінімальними знаннями, які дозволяють у майбутньому виконувати свої фахові функції.

Оцінку „**FX**” (**незараховано**) заслуговує здобувач вищої освіти, у знаннях якого є

прогалини (35-49 балів), який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не володіє науковою термінологією, не зовсім розуміє значення конкретних теоретичних і практичних питань, який, однак, прагне покращити свої знання.

Оцінку „F” (незараховано) отримує здобувач вищої освіти, який набрав менше 35 балів, за неправильні або надто приблизні відповіді на поставлені запитання; обсяги практичних навичок такого здобувача вищої освіти недостатні для виконання фахових обов’язків, тобто він не спроможний продовжити навчання чи приступити до професійної діяльності після закінчення вищого навчального закладу без додаткових занять з цієї дисципліни.

## 8. Розподіл балів, які отримують студенти (залік) Семестр 8

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів залік	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	МКР	T4	T5	T6	МКР	40	100
7	7	8	8	7	7	8	8		

## 9. Рекомендована література

### 9.1. Базова (основна)

1. Schritte Plus NEU A 1.1 Deutsch als Fremdsprache für Alltag und Beruf. Kurs- und Arbeitsbuch mit Audio-CD. München: Hueber Verlag, 2020. 213 S.
2. Schritte Grammatik neu. München: Hueber Verlag, 2017. 212 S.
3. Kilimann A. 60 Stunden Deutschland. Orientierungskurs (Politik. Geschichte. Kultur) / Angela Kilimann. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen GmbH, 2017. 96 S.
4. Паремська Д.А. Практична граматики (німецька мова): навч. посібн. / 9-те переробл. К.: Арій, 2017. 352 с.

### 9.2. Допоміжна

5. Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik (A 1). München: Hueber Verlag, 2018. 118 S.
6. Deutsch für Pädagogen, Psychologen und soziale Arbeiter (Німецька мова для педагогів, психологів та соціальних працівників): навчальний посібник / Укл.: Черська Ж.Б.. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 88 с.
7. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. Üben. Hören. Sprechen. Berlin: Cornelsen, 2013. 256 S.
8. Базій Л.А. Я обираю німецьку: правила, таблиці для системного запам’ятовування. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 400 с.

## 10. Інформаційні ресурси

1. Nicos Weg (A1). Deutsch lernen. Deutsche Welle. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [www.learngerman.dw.com](http://www.learngerman.dw.com)
2. Zeitschrift: Vitamin.de [Електронний ресурс] – Режим доступу: [www.vitaminde.de](http://www.vitaminde.de)